

Ballagó Zoltán: Oktatásirányítás tantárgy
Vizsgadolgozat

Lipusz Péter (HBGMNC)
Hallgató, II. évfolyam
Közoktatási vezető pedagógus szakvizsga szak
2013 / 2014 II. félév

Eger, 2014. március 17.

Dolgozatomban a Fenntartás és/vagy működtetés - az állami intézményfenntartás tapasztalatai témát választottam. Lehet, hogy egyszerűbb lenne tartalmi szabályozás, felelősségi viszonyok, vagy feladat rendszer bemutatás, melyet intézményünk dokumentumaiból össze lehet ollózni. Az önálló gondolatok általában nehezebbek, viszont ez a téma minden veszélyével együtt az egyik legösszetettebb, és érdekesebb feladat.

„Más lett a világ” – a Gyűrűk Ura kezdő soraival párhuzamban ennyire nem mély a változás, de szembetűnő. Negyedéves főiskolai hallgatóként 2001-ben kezdtem tanítani főállásban. Az intézmény fenntartója (Eger 2001 Szakközépiskola) 2 év működés után nagy köztatozással eltűnt, az iskola is megszűnt. A tiszafüredi Hámori András Szakközépiskola és Szakiskola lett a választásom, és nem döntöttem rosszul. Folyamatos jogviszonyban, elismert pedagógusként jelenleg is ott dolgozom.

Munkám során több finanszírozóval is összehozott a sors, átéltem különböző fenntartókat. Hagyományosan, önkormányzati működtetésben indult, de az anyagi helyzettel párhuzamosan iskolánk sorsa is egyre sanyarúbb lett. Akkor még készítettünk költségvetést, de folyamatosan nyirbálták – anyagra, eszközre alig jutott, és állagmegóvásra, karbantartásra sem.

Az önkormányzat lemondott rólunk, átadott a megyének. Kaptunk ellenőrzést, átnézték mindent, és rendben találtak. Költségvetésünket példásnak, takarékosnak minősítették. Finanszírozásunk stabilnak volt mondható, a költségvetésnek megfelelő tételeket biztosították, és a tranzakciók is határidőre történtek. A fenntartói ellenőrzések időszakosak voltak, főként az adminisztrációt érintették.

Megyei kézből pár év elteltével tovább kerültünk a Megyei Intézményfenntartóhoz, már az első átvételi ciklusban. Érdekes helyzet volt, mert gazdaságilag megszűnt az önállóság, és több intézménnyel együtt a pusztataskonyi idők otthonát jelölték meg. Minden számlát, dokumentumot engedélyeztetni kellett, küldeni, és várni, hogy reagáljanak rá. Ez lelassította a napi ügymenetet, de nem volt mit tenni, a rendszer így működött.

Jelen korunk utolsó fenntartó fázisaként a Klebelsberg Intézményfenntartó Központba kerültünk.

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ szervezetének elnöke Marekné dr. Pintér Aranka, gazdasági elnökhelyettese Oláh Gáborné. Strukturális felépítése:

Köznevelés-igazgatási Főosztály: A szakterület feladata a tankerületek köznevelés-igazgatással kapcsolatos feladatainak egységes szakmai irányítása, tevékenységük koordinálása.

Szakképzés-szervezési Főosztály: A főosztály látja el szakképzési-szervezési feladatok egységes szakmai irányítását, a megyeközponti tankerületek szakképzés-irányítási feladatainak koordinálását.

Fejlesztési Főosztály: A Fejlesztési Főosztály közreműködik a területi szervek szakmai és funkcionális irányításában, a köznevelési intézmények fenntartásával, működtetésével kapcsolatos feladatok koordinálásában.

Gazdasági Szervezet: A Gazdasági Szervezet a központi szerv szervezeti egységei bevonásával, a területi szerveken keresztül irányítja a köznevelési intézmények működtetésével kapcsolatos feladatok ellátását, közreműködik a területi szervek funkcionális irányításában

Informatikai Főosztály: Az Informatikai Főosztály felügyeleti és stratégiai feladatokat lát el az informatikai eszközök és rendszerek üzemeltetésében.

Jogi és Személyügyi Főosztály: A főosztály a személyügyi és jogi döntésekkel összefüggő feladatokat látja el.

Koordinációs és Minőségirányítási Főosztály: A főosztály többek között irányítja a szakmai főosztályok tevékenységét, összehangolja a területi szervek tevékenységét, koordinálja a KLIK minőségirányítási rendszerének kialakításával és működtetésével kapcsolatos feladatokat. A KLIK 198 tankerületre van felosztva:

Az elmúlt években gyökeresen megváltozott a kollégák hozzáállása, és a mindennapi légkör. Lehet azt mondani, hogy mindenki sokkal feszültebb, és ingerlékenyebb. Az elmúlt években is voltak döccenők, de a jelen helyzet sokkal inkább belerántja a hétköznapi embereket a politikába, és ezt nem lenne szabad hagyni. Másról sem szólt az elmúlt 1-2 év, hogy a Kormány milyen újításokat, szándékokat valósít meg, melyek szó szerint a pedagógusok ellen működnek.

Nem lehet elmenni a csúsztató kommunikációk mellett, melyek ugyan lehetőségek voltak, az intézmények igazgatói mégis utasításba kapták őket. Példaként a 22 tanítási óra helyett 26 lett a kötelező – persze a törvényben továbbra is 22 volt a kötelező.

Párhuzamosan a KLIK fenntartói szerepkörével megismertük a tankerületek fogalmát. Jász-Nagykun-Szolnok Megyében egy picit fura vonzata van ennek az egésznek. Tudjuk, hogy a KLIK a fenntartó a Nádor u. 32-ben, és a tankerület viszi a megyei irányítási ügyeket. Biztos nem egyszerű ilyen mennyiségű intézményt átvenni, és irányítani, de a napi ügymenet nagyon akadozik. A túlzott központosítás nem azt az eredményt hozza, amit vártak tőle. A megjelent tanulmányokban, melyekben a KLIK működését, eredményességét elemezték, sajnos kritikák fogalmazódtak meg. Amit mi kis emberek tudunk, az első tanulmány alkotója Szabó Balázs már nem munkatársa volt megbízójának, és Áder János húgának elemzése is éles kritikákkal illette a szervezetet.

Fenntartói szerepkörben sajnos annyit látok az egészből, hogy igazgatónk elmegy néha Szolnokra, majd hazatér általában negatív információkkal, melyek kötöttségeket, megszorításokat hoznak. Eddig sem volt fenéig tejfel pedagógusnak lenni, de nem gondoltam volna, hogy családomban is hadakozni fogok megmagyarázva, hogy a nagy béremelés mellett miért kapok kevesebb fizetést (én mindig is túlórázós pedagógus voltam, így a pótlékok és túlórák elvételével nem nőtt a fizetésem, bár óraszámom ott vagyok, csak ezt most kötelező óraszámunk minősítjük).

Nem lehet szintén elválasztani a pedagógus életpálya modellt magától a fenntartótól, a politikától. 13 éve tanítok, és előrehozott záróvizsgát teszek. Sajnos nem férek bele a 14 éve tanítók illetve a 30 éve pályán lévők kategóriájába. A 8 évesek közé beférnék, de ott március 31 a jelentkezési határidő, és szakvizsgához kötött, amit csak áprilisban szerezhettek meg. Ez azt jelenti, hogy mindenki elém kerül a minősítési rendszerben, és talán, ha sor kerül rám 2017-2018 magasságában szerezhettek minősítést, és talán 2020-tól kicsit magasabb fizetést.

A fenntartás és üzemeltetés, ha elkülönítem a kialakult hangulattól, pusztán arról szól, hogy igazából nincs fenntartónk. Van igazgatónk, de semmiben nincs jogköre dönteni – bármilyen aprósággal is, meg kell keresni a tankerületet. A tankerület vezetőjét nem ismerjük, sose láttuk. Nálunk nem járt, egy megfoghatatlan, elérhetetlen személy.

Mindennapi gondokkal küszködünk – nincs pénz semmire. A takarítók nevetséges összeget költhetnek wc papírra és tisztítószerre. Karbantartásra, ha egy ablak kitörik, nincs minimális pénzállomány sem megjavítani bármit is. A beszállítók, ha bármit kell az iskolának eladni, nem mernek utalásos számlát adni, mert beláthatatlan, hogy mikor fizetik ki őket. A közmű számlák sincsenek rendezve, nem is olyan rég az áramszolgáltatótól érkeztek hozzánk, hogy jöttek kikapcsolni az áramot.

Összegzésként nem szeretek senkit kritizálni, és bízom benne, hogy Tanár Úr is a pozitívumot látja dolgozatomból. Nem céloom senkit negatívan bemutatni, csupán a napi tapasztalatokat osztom meg, melyek vagy közvetlenül, vagy közvetve csapódnak le rajtunk, nálunk. Remélem, hogy átalakítják a KLIK működését, hogy eredményesebb legyen, és nekünk, pedagógusoknak az iskolában tényleg azzal kelljen csak foglalkozni, amire szerződünk, vagyis a tanításra – ehhez azonban nem csak a fenntartót kell rendbe tenni, hanem a jelenleg igazságtalan és megalázó pedagógus életpálya modellt is.

Felhasznált irodalom:

http://index.hu/belfold/2014/01/27/brutalisra_sikerult_a_klik_eltitkolt_atvilagitasa/

<http://klik.gov.hu/>

http://www.oktatas.hu/cimke_lista?keyword=pedag%C3%B3gus-%C3%A9letp%C3%A1lyamodell

<http://hvg.hu/cimke/pedag%C3%B3gus-%C3%A9letp%C3%A1lyamodell>